

Tæt på DIN økonomi

Sammenlign dit resultat i marken med andre bedrifter

SEGES Erhvervsøkonomi

- Skrevet af SEGES, Erhvervsøkonomi med fokus på dataindsamling i besætninger, statistik, driftsøkonomi og rentabilitetsberegninger.

3

anbefalinger

- 1 Hvis du ikke allerede gør det, så overvej at få lavet en driftsgrensanalyse og brug den til Business Check.
- 2 Brug Business Check til at udpege indsatsområder – fungerer også godt i erfagrunder.
- 3 Brug Fraktilanalysen til hurtigt overblik og sammenligning.

Konklusion

- Brug sammenligninger af udbytte, afgrødepriser og omkostninger til at finde forbedringsmuligheder i driften af din planteproduktion.
- Business Check er værktøjet til dette – også i erfagrunder.

Fokus: Få viden om potentiale og forbedringsmuligheder på din bedrift via værktøjet Business Check.

Af konsulent Mikkel Gejl Hansen og Michael Højholdt

Hvis du får udarbejdet en årsrapport i Ø90 for din bedrift, er det oplagt at supplere med en driftsgrensanalyse, hvor indtjening og omkostninger er fordelt på de hovedproduktioner, som findes på ejendommen.

Driftsgrensanalysen giver dig dermed mulighed for at vurdere potentialer og forbedringsmuligheder individuelt i virksomhedens driftsgrene. Og ved at sammenligne med andre bedrifter bliver det endnu mere spændende at sætte sig mål for udvikling og følge op på dem.

Business Check

Sammenligning med andre bedrifter sker ved hjælp af værktøjet Business Check, som er en samling af driftsgrensanalyser for sammenlignelige bedrifter. Business Check bygger på et stort datagrundlag, og materialet op-

deles efter driftsform og jordbundstype.

Business Check er også helt oplagt at bruge i erfagrunder. Business Check viser hurtigt og overskueligt produktionsmæssige og økonomiske nøgletal for driften, og når deltagerne kender hinandens bedrifter godt, bliver det ekstra vedkommende og lærerigt at lave sammenligninger.

Fraktilanalyse

Fraktilanalysen er en del af Business Check. Fraktilanalysen er en tabel, som helt enkelt uddrager de relevante nøgletal for planteavl. Fraktilanalysen viser den enkelte bedrifts placering i en større sammenligningsgruppe.

Hvert nøgletal er rangeret for sig. Fra stærk konkurrenceevne (fem pct. bedste på nøgletallet) til stort forbedringspotentiale (fem pct. dårligste på nøgletallet).

Som noget nyt er det muligt

at se udviklingen af udvalgte nøgletal over de sidste tre år forudsat, at bedriften har fået udarbejdet driftsgrensanalyser de sidste tre år.

Salgsafgrøder+grovfoder

For mælkeproducenter er der Business Check for grovfoder (samlet eller opdelt på græs og majs) og salgsafgrøder (korn, raps og frø).

For planteavlere og svineproducenter er der Business Check for salgsafgrøder (korn, frø og raps), stivelseskartofler og sukkerroer.

Fremstillingspris

For salgsafgrøderne beregnes krav til kornindtægt pr. hkg produceret korn – også kaldet fremstillingsprisen. Den viser, hvad den enkelte bedrift skal have for den producerede mængde korn for, at driftsgrenen salgsafgrøder giver et økonomisk nul-resultat i det pågældende år.

Som det ses af tabellen, varierer fremstillingsprisen for planteavlere på lerjord i 2018 mellem 107 kr. pr. hkg (bedste fem pct.) til 281 kr. pr. hkg (dårligste fem pct.).

Salgsafgrøder/Lerjord	Stærk konkurrenceevne							Stort forbedringspotentiale			
	5%	10%	25%	33%	40%	50%	60%	67%	75%	90%	95%
Fraktil											
Udbytte pr. ha vårbyg, hkg	65	60	55	51	50	47	44	42	40	34	30
Udbytte pr. ha vinterhvede, hkg	89	86	80	76	74	69	66	64	60	50	44
Udbytte pr. ha vinterbyg, hkg	81	76	70	67	65	60	57	54	50	42	38
Udbytte pr. ha rug, hkg	80	75	63	61	60	56	53	51	49	39	34
Udbytte pr. ha vinterraps, hkg	49	47	42	41	39	37	35	33	30	23	18
Fremstillingspris kr/hkg korn	107	119	143	152	161	177	190	203	214	258	281
Bruttoudbytte i alt	11.367	10.832	9.762	9.396	9.121	8.699	8.284	7.995	7.551	6.065	5.501
Stykomkostninger i alt	1.748	1.914	2.213	2.323	2.419	2.582	2.703	2.816	2.952	3.372	3.591
Dækningsbidrag	8.631	8.232	7.306	6.760	6.490	6.051	5.604	5.310	4.869	3.764	3.020
Maskinomk. inkl. arbejde pr. ha	3.212	3.441	3.936	4.232	4.438	4.670	4.889	5.131	5.363	6.083	6.626
Øvrige omkostninger ha	614	720	1.002	1.100	1.227	1.367	1.513	1.641	1.804	2.339	2.643
Rest til jordleje før EU-støtte pr. ha	2.897	2.284	1.160	798	311	-208	-803	-1.304	-1.809	-2.932	-3.772
Jordleje fratrukket EU-støtte pr. ha	-386	131	831	1.111	1.288	1.587	1.903	2.049	2.334	3.140	3.639
Resultat, driftsgren pr. Ha	1.519	948	-126	-780	-1.185	-1.775	-2.425	-2.881	-3.401	-4.963	-5.455

Tabel: Fraktilanalyse, salgsafgrøder (korn, raps og frø) 2018, lerjord.